

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/1397/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614211619
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6614211619.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a Mgr. Dušana Ďuriana v právnej veci navrhovateľa PROFÍ CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, proti odporcovi B. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXXX, XXX XX L., t.č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníčkou Evou Pivarčovou, zamestnankyňou Okresného súdu Zvolen, za účasti vedľajšieho účastníka konania na strane odporcu Združenie na ochranu spotrebiteľa OBRANA, so sídlom Park Angelinum 2, Košice - Staré mesto, zastúpeného Mgr. Petrom Masarovičom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Park Angelinum 2, Košice, v konaní o zaplatenie 2.216,74 Eur s príslušenstvom o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 9C/118/2014-33 zo dňa 20.08.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v zamietajúcich výrokoch potvrdzuje.
Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania mení tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.
Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 669,15 Eur spolu s 9,25% ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 13.12.2012 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku; vo zvyšku ohľadom istiny a zmluvnej pokuty zamietol; o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Z jeho dôvodov vyplýva, že účastníci dňa 17.09.2010 uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500000814, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi finančné prostriedky vo výške 950,15 Eur, ktoré mal vrátiť v štyridsiatich dvoch splátkach po 59,47 Eur mesačne v termínoch splatnosti, dohodnutých v zmluve. Dátum splatnosti prvej aj poslednej splátky úveru vyplýva z Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, je tu uvedená aj RPMN úveru - 68,42%, priemerná hodnota RPMN, platná ku dňu podpísania zmluvy o revolvingovom úvere 47,39 Eur, schválená výška revolvingu 668,22 Eur, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu 59,47 Eur, výška mesačnej splátky úveru po vykonaní revolvingu 70%, celková suma, ktorú musí dlžník zaplatiť (úver + úroky za celú dobu čerpania) 2.497,74 Eur, odplata za poskytnutie služby 159,85 Eur, ročná úroková sadzba úveru 70%, celková suma, ktorú musí dlžník zaplatiť pri každom revolvingu 1.427,28 Eur, ročná úroková sadzba revolvingu 76,20Eur, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 9%. Odporca sa dostal do omeškania s úhradou splátok úveru už pri prvej splátke; preto mu navrhovateľ doručil dňa 18.05.2011 oznámenie o uplatnení práva podľa §565 Občianskeho zákonníka.

Opierajúc svoje rozhodnutie o §497, §499, §502 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“), §3 ods.3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa,

§ 1 ods.2, §7, §9 ods. 2, §11 ods.1,2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej v texte len „z.č. 129/2010 Z.z.“), §37 ods.1, §52ods. 1,2,3,4, § 517 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej v texte aj „OZ“) okresný súd zhodnotil, že bez pochybností v predmetnej veci ide o spor zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere; zmluva bola vopred pripravená pre veľký počet spotrebiteľov; spotrebiteľ tak nemal možnosť ovplyvniť ich obsah a zmluvné dojednanie; údaje v zmluve sú nejasné, nezrozumiteľné pre bežného občana; vzhľadom na nedostatok náležitostí predpokladaných §37OZ a pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť ju súd považoval za absolútne neplatný právny úkon. Okrem toho, aj v prípade, ak by bola zmluva o úvere platná, musel by súd považovať úver za bezúročný a bez poplatkov, pretože neobsahuje ani náležitosti, požadované v §9 ods. 2 písm. f) z.č. 129/2010 Z.z.v znení platnom v čase uzavretia zmluvy. Uvedené údaje boli doplnené v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, na ktorom absentuje podpis dlžníka; nebolo ani preukázané, že dlžníkovi oznámenie veriteľa o schválení úveru bolo skutočne doručené do vlastných rúk. V zmluve o úvere sa vyžaduje časová špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov, ktorými sú dátum poskytnutia úveru spotrebiteľovi, splatnosť prvej splátky, frekvencia, výška a počet splátok.

Z úverovej karty klienta vyplýva, že navrhovateľ poskytol odporcovi finančné prostriedky vo výške 950,15 Eur, ďalšie finančné prostriedky nečerpal, pričom mechanizmu splácania úveru nasvedčuje tomu, že odporcovi bol poskytnutý takzvaný klasický, nie revolvingový úver. Odporca vrátil len 281 Eur; keďže úver je bezúročný a bez poplatkov, súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi rozdiel medzi požičanou a vrátenou sumou z titulu bezdôvodného obohatenia ($950,15 - 281 = 669,15$) a priznal mu aj zákonné úroky z omeškania podľa §517 ods. 2 OZ.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ vo výrokoch o zamietnutí návrhu a nepriznaní trov konania včas odvolanie podľa §205 ods. 2 písm. a/, c/, e/, d/, f/ v spojení s §221 ods.1 písm. f/ a h/ O.s.p. z dôvodu nesprávnych záverov súdu. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a návrhu navrhovateľa vyhovel v celom rozsahu a priznal mu aj náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania, alebo aby rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Namietol, že rozhodnutie okresného súdu je nepreskúmateľné, v rozsudku nie sú uvedené skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť záver, prečo súd považoval zmluvu za právny úkon neurčitý a nezrozumiteľný. Záver okresného súdu o tom, že išlo o klasický úver, je mylný; pokiaľ by odporca splnil dohodnuté podmienky ohľadom splácania stanoveného počtu splátok, bol by mu vyplatený aj revolving. K poskytnutiu revolvingu (ako v poradí druhého úveru) nedošlo, pretože odporcom neboli splnené podmienky; navrhovateľ ani netvrdil, že revolving bol poskytnutý. Za nezákonnú považoval požiadavku súdu ohľadom uvedenia náležitostí podľa §9 ods. 2 písm. k/ z.č. 129/2010 Z.z. v podobe časovej a dátumovej špecifikácie konečnej splatnosti úveru. Konečná splatnosť úveru vyjadruje informáciu, kedy má byť úver - za predpokladu dodržiavania zmluvy - uhradeným a dôjde k zániku záväzku; po materiálnej stránke ide teda o údaj obsahovo zhodný s údajom „dátum splatnosti poslednej splátky“. V článku 4 ods.4.6 zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere je uvedené, že úver je splatný podľa splátkového kalendára; aj v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi sa uvádza dátum splatnosti poslednej splátky; oznámenie tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy.

Súd neúplne a nesprávne zistil skutkový stav; pre zisťovanie obsahu každého právneho úkonu platí, že sa vykladá podľa pravidiel §35 ods. 2 OZ; žiaden zákon v podobe kogentnej úpravy neurčuje, čo je revolvingový úver, ako majú byť stanovené podmienky čerpania úveru a čerpania revolvingu. To je vždy vecou dohody zmluvných strán v zmysle princípu zmluvnej slobody podľa §2 ods. 3 OZ. V rámci záväzkového vzťahu došlo na základe uzavretej zmluvy len k poskytnutiu úveru a odporca svoj záväzok nespĺnil. Navrhovateľ v konaní tvrdil, že vyplatil peňažné prostriedky ako úver a odporca ich nevrátil za dohodnutých podmienok.

Odporca - opatrovníčka - sa k odvolaniu nevyjadrila.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa §214 ods. 2 O.s.p. a podľa §219 ods. 1 O.s.p. ho vo výrokoch ohľadom zamietnutia návrhu ako vecne správny potvrdil a vo výroku o trovách konania podľa § 220 O.s.p. zmenil z nasledovných dôvodov:

V zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

V zmysle § 220 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že okresný súd vec správne posúdil; výrok rozhodnutia zodpovedá zistenému skutkovému stavu, vyplývajúcemu z listín, doložených v spise okresného súdu navrhovateľom a je dostatočne odôvodnené (§157 O.s.p.).

Okresný súd správne vzal do úvahy skutočnosť, že právny vzťah účastníkov, ktorý mal byť založený na základe Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere číslo zmluvy 8500000814 (ďalej v texte len „Žiadosť/Zmluva“), podpísanej odporcom dňa 17.09.2010 a navrhovateľom dňa 22.09.2010, je potrebné posudzovať ako vzťah spotrebiteľský (§50 a nasl. OZ). Následne správne, vychádzajúc z ustanovení z.č. 129/2010 Z.z. (§9 a §11) došiel k záveru, že zmluva nespĺňa zákonné náležitosti. V prvom rade zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu (§9 ods. 1 z.č. 129/2010 Z.z.), inak sa považuje za bezúčinnú a bez poplatkov (§11 ods. 1 z.č. 129/2010Z.z.); k tomuto záveru dospel aj okresný súd; z predložených listín v spise je zrejmé, že odporca Žiadosť/Zmluvu (body 1. - 5.) podpísal dňa 17.09.2010 a navrhovateľ dňa 22.09.2010; až vtedy do Zmluvy doplnil konkrétne údaje o schválenom revolvingovom úvere (bod 6.); takúto zmluvu o revolvingovom úvere nemožno považovať za riadne a platne uzavretú. Údaje o schválenom úvere v čase, kedy Žiadosť/Zmluvu podpisoval odporca, vôbec neboli obsahom zmluvy, preto ich odporca ako dlžník písomne akceptovať nemohol. Z toho možno jednoznačne vyvodiť, že dlžník dňa 17.09.2010 podpísal iba Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, teda návrh na uzavretie zmluvy; revolvingový úver, vrátane revolvingu, pri podpise zmluvy odporcom nebol navrhovateľom individualizovaný všetkými podstatnými náležitosťami z hľadiska zákona o spotrebiteľských úveroch (z.č. 129/2010 Z.z.). Nové údaje (obsah bodu 6.), alebo takéto vyjadrenie navrhovateľa smerom k odporcovi, predstavuje nový návrh na uzavretie zmluvy; nebolo preukázané, či odporca takýto nový návrh akceptoval. Súhlas navrhovateľa s revolvingovým úverom je len jednostranný úkon, ktorý nie je zmluvou a neobsahuje dohodu strán o výške úveru, o splátkach, o výške úroku a ani iných náležitostiach spotrebiteľského úveru. Nedostatok písomného prejavu vôle odporcu byť účastníkom záväzkového vzťahu za určitých konkrétnych podmienok úveru zákon sankcionuje neplatnosťou právneho úkonu. Účastníci neuzavreli platne zmluvu o revolvingovom úvere aj z tohto dôvodu. Ani v spise doložené „Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 22.09.2010“, bez ohľadu na skutočnosť, či obsahuje všetky obligatórne náležitosti, predpísané zákonom o spotrebiteľských úveroch pre zmluvu o spotrebiteľskom úvere, nemožno považovať za uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere; oznámenie je iba jednostranný úkon veriteľa, smerovaný k dlžníkovi, ktorý nie je súčasťou dvojstranného právneho úkonu účastníkov - Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere.

Tieto skutočnosti potvrdzuje aj text odsekov 1. a 2. bodu 2. Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., verzia platná 15.07.2009 (ďalej v texte len „Zmluvné dojednania“); podľa týchto niet pochyb o tom, že pre platnosť zmluvy o revolvingovom úvere z hľadiska jej formy sa v danom prípade vyžaduje písomná forma; takto si to vymienil sám Veriteľ v bode 2.1. Zmluvných dojednaní, kde je uvedené, že sa uzatvára na formulári Veriteľa, ktorý je zároveň žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru, aj zmluvou o revolvingovom úvere. Pre vznik zmluvy sa vyžaduje podpis oboma zmluvnými stranami, teda dlžníkom aj veriteľom, prípadne aj spoludlžníkom.

Žiadosť/Zmluva obsahuje celkom 13. bodov. Bod 13 znie: „Riadnym vyplnením a následným podpisom tejto Žiadosti/Zmluvy všetkými zúčastnenými stranami uzatvoril Veriteľ s Dlžníkom Zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania (na zadnej strane tejto Žiadosti/Zmluvy). Zmluvné strany prehlasujú, že si Žiadosť/Zmluvu vrátane zmluvných dojednaní prečítali, že bola uzavretá zo slobodnej vôle, jej obsahu riadne porozumeli a na dôkaz tejto skutočnosti pripojujú nižšie svoje podpisy.“ Zadná strana tejto Žiadosti/Zmluvy však obsahuje len body 7 až 13; ustanovenia Zmluvných dojednaní predstavujú samostatný dokument, oddelený od Žiadosti/Zmluvy; napokon, aj samotný navrhovateľ ich predložil osobitne, a nie ako jeden dokument; navyše, tento nie je ani dátumom, číslom príp. iným spôsobom identifikovaný, ani podpísaný účastníkmi; je preto namieste pochybnosť, či sa odporca s ním vôbec oboznámil. Ustanovenie o prílohách, sankciách, predčasnej splatnosti úveru, oznámení atd. je ich obsahom, nie je predmetom samotnej Žiadosti/Zmluvy, ktorú odporca podpísal.

Navrhovateľ sa návrhom domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu sumu 2 216,74 Eur spolu s 9,25%-ným ročným úrokom z omeškania od 13.12.2012 až do zaplatenia. Vzhľadom na neplatnosť zmluvy o úvere má právo len na vrátenie bezdôvodného obohatenia. Navrhovateľ poskytol odporcovi celkom 950,15 Eur, tento zaplatil 281 Eur, preto je navrhovateľovi povinný vrátiť 669,15 Eur.

Rozhodnutie okresného súdu je vo výroku o zamietnutí návrhu správne, keďže mal preukázané, akú sumu navrhovateľ odporcovi vyplatil a akú sumu odporca navrhovateľovi vrátil, resp. nevrátil, a s akou sumou a od kedy sa dostal do omeškania; úrok z omeškania bol priznaný v súlade s návrhom za použitia správneho právneho predpisu; správne bol zamietnutý aj návrh v prevyšujúcej časti; preto rozhodnutie okresného súdu krajský súd v zmysle §219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Výrok o trovách konania, ktoré odvolací súd preskúmaval síce v dôsledku odvolania odporcu, ale aj ako výrok závislý (§212 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), zmenil z dôvodu, že za použitia §142 ods. 2 O.s.p. bolo potrebné vo veci považovať za úspešnejšieho vo väčšom rozsahu odporcu (70%) oproti navrhovateľovi, ktorý by bol povinný nahradiť ich odporcovi, keby si bol nejaké uplatnil, alebo keby mu trovy vznikli, prípadne vyplývali zo spisu; preto vo veci bolo potrebné rozhodnúť o trovách konania výrokom, že súd odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. §224 ods. 1, §151 ods. 1 a §142 ods. 1 O.s.p.. V odvolacom konaní úspešný odporca si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, osobitné trovy konania mu nevznikli, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Po rozhodnutí okresného súdu v rámci plynutia odvolacej lehoty (do 31.12.2014) vstúpil do konania vedľajší účastník bez toho, aby sa vo veci vyjadroval; z tohto dôvodu je uvedený v záhlaví rozsudku krajského súdu na strane odporcu, ktorého v konaní mieni podporovať. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.